

Langzaam lesgeven

Ik had me verzoend met het feit dat ik tot een uitstervend soort docenten behoor, maar wat blijkt, ik ben ontzettend modern! Ik leefde in die deerlijke veronderstelling, omdat ik me nog zelden waag aan didactische nieuwigheid. Niet dat ik daarvan de meerwaarde niet zie, maar het kost me gewoon moeite. Dat geschuif met tafels en stoelen, het knippen en plakken, expertgroepjes, leerlingen als docent, de flip-overs en post-its, het lawaaiige groepswork, kortom het uit handen geven van de controle – nee, ik hou er niet van. Doe mij maar klassiek klassikaal: frontale uitleg, aantekeningen, vragen stellen, vingers omhoog en daarna aan het werk. Maar wat schetst nu mijn verbazing: ik doe weer gewoon mee in de voorhoede van het onderwijs! Dat wat ik al jaren doe heet klaarblijkelijk *slow teaching*. Mooi!

Je hoort vaak zeggen dat de concentratie-spanne van leerlingen ultrakort is – na tien minuten uitleg kun je beter stoppen. De docent zou daarom meer een coach aan de zijlijn moeten zijn; samenwerkend, ontwerpend en onderzoekend leren werden sleutelbegrippen, maar in deze moderne didactiek verwerd de leraar tot een stomme figurant. Maar zie, de klassieke docent is terug van weggeweest. Bij *slow teaching* staat de presentatie van de lesstof centraal en daarmee ook het geven van aantekeningen, het stellen van vragen aan de klas en het laten maken van samenvattingen.

'De klassieke docent is terug van weggeweest'

Natuurlijk moet niet alles in één klap op het scherm, maar de stof dient in brokken aangeboden te worden. En dat doe je op het schoolbord. Het lijkt potverdorie wel *lesgeven* waar we het over hebben! De Brit Jamie Thom publiceerde er in 2018 voor het eerst over, en anderen, zoals de Nederlander Marcel Schmeier, gingen daarmee aan de wandel. Hun werk zit vol open deuren. Naast de focus op aantekeningen, herhaling en samenvattingen moet er niet te veel afleiding in het lokaal zijn, je moet werken aan je relatie met de leerlingen, er moeten langetermijndoelen gesteld worden, je

moet complimenten geven en duidelijke regels en routines hanteren. Werkelijk? Zijn dit *nieuwe* inzichten? Het deed me denken aan wat een intussen gepensioneerd collega eens zei: 'Jelte, ik kan mijn brevetten, oorkondes, certificaten en diploma's gewoon laten rouleren in mijn bureaula, mettertijd komen dezelfde cursussen als vanzelf weer boven op de stapel te liggen.' Onderwijsvernieuwing blijkt vaak vooral een overbodige stoorzender. Tablet-scholen keerden terug op hun schreden, leerpleinen werden weer ommuurd en straks heeft de docent als coach ook afgedaan. Uiteindelijk draait onderwijs simpelweg om inspirerende docenten die hun vak verstaan. ■

Jelte Posthumus woont in Groningen en is daar docent geschiedenis op het Willem Lodewijk Gymnasium. Hij schrijft al jaren over het onderwijs. Daarnaast is hij radiopresentator voor *Glasnost*, een Gronings radioprogramma over kunst en cultuur. Ook is hij muzikant en film liefhebber.

·VGN KLEIO

Hoofredactie:

Daan van Leeuwen |
hoofredactie@vgnkleio.nl

Eindredactie:

Patsboom!
educatief, Richard de Rooij |
redactie@vgnkleio.nl

Redactie: Quinten Koster, Lisa Oskamp, Nicole van der Steen, Bart den Uyl, Ben Vriesema

Medewerkers: Jelte Posthumus, Ton van der Schans

Vormgeving: Bianca Emanuel
Magazine Design

Redactieadres:

Berg en Dalseweg 199
6522 BJ Nijmegen

Druk: Drukkerij Wilco BV,
Meppel | ISSN 0165-6449

Advertentie acquisitie:

Susanne Elgershuizen, 06 - 137 601 25 |
elgershuizen15@gmail.com

Kleiokrant: Kopij kunt u sturen
naar: redactie@vgnkleio.nl.

Website: www.vgnkleio.nl

Social media: @gsonderwijs
www.facebook.com/vgnkleio
www.linkedin.com/company/
vgn-kleio

Contributie:

Lidmaatschap VGN € 80,- | Studenten € 50,-

Leden- en abonnements-

administratie: Lid worden

of uw gegevens wijzigen?

Stuur een mail naar:

aanmelden@vgnkleio.nl.

Algemeen Bestuur VGN

Ton van der Schans, voorzitter,
mediacontacten, pabocommissie
Maarten van Gils,
secretaris, cie. didactiek
Maud Knook, penningmeester
Hellen Janssen,
cie. havo/vwo, Euroclio
Gerard Rozing, cie. vmbo,
cie. lerarenopleidingen
Pim Renou, ICT, communicatie, pr,
cie. wereldgeschiedenis
Jos Niewold, cie. vmbo, PVVVO

Berichten voor het VGN-bestuur
kunt u sturen naar:
contact@vgnkleio.nl.